

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11Csp/90/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116219631
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2017:8116219631.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v spore žalobkyne: O. R., F.. XX.X.XXXX, T. H., D. XX, zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát, so sídlom vo Svidníku, Sovietskych hrdinov 163/66 p r o t i žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35807598, o primerané finančné zadostučinenie takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovaný **m á** nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou zo dňa 28.9.2016 sa domáhala primeraného finančného zadostučinenia vo výške 300 Eur podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Uviedla, že v konaní 11C/42/2012 na tomto súde bolo vyhovené jej žalobe voči žalovanému o neplatnosť úverovej zmluvy a o vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Preto ako spotrebiteľka si uplatňuje satisfakciu za porušenie jej spotrebiteľských práv. Poukázala aj na sankčnú a odradzujúcu funkciu tohto nároku.

2. Žalovaný so žalobou nesúhlasil s tým, že žalobkyňa žiadna ujma nevznikla. Spochybnil nárok aj vzhľadom na to, že sama žalobkyňa porušuje právo, keďže doposiaľ z poskytnutého úveru 800 Eur zaplatila len 3 eur a preto uplatnený nárok považoval za šikanóznny.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, písomným vyjadrením žalovaného, spisom tohto súdu 11C/42/2012 a zistil tento skutkový stav:

4. V konaní vedenom na tomto súde pod sp. zn. 11C/42/2012 žalobkyňa podala voči žalovanému žalobu o určenie neplatnosti úverovej zmluvy č.802200137 zo dňa 8.12.2010 uzavretej medzi stranami a tiež o určenie, že zmluvná podmienka v danej úverovej zmluve o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2/3 zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie úverovej zmluvy spolu s administratívou s tým spojenou predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

5. Súd rozsudkom č.k. 11C/42/2012-46 zo dňa 13.9.2013 v celom rozsahu tejto žalobe vyhovel. V rozsudku sa konštatuje, že žalovaný poskytol žalobkyňa úver 800 Eur za poplatok 240 Eur, ktorý mala žalobkyňa splatiť v 2 mesačných splátkach po 520 Eur od 15.1.2011. Z tohto úveru žalobkyňa zaplatila len 3 eur. Žalovaný preto podal žalobu na rozhodcovský súd, ktorý zaviazal žalobkyňu zaplatiť žalovanému 1.280,91 Eur zo zmenkovým úrokom 0,25% denne od 29.4.2011 do zaplatenia, zákonným úrokom 6% ročne od 15.6.2011 do zaplatenia a trovy konania 324,59 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

6. Súd prvej inštancie vyslovil vo vyššie citovanom rozsudku záver o neplatnosti rozhodcovskej doložky, ktorá nebola so žalobkyňou ako spotrebiteľkou individuálne vyjednaná a ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalobkyne. Rozhodcovský rozsudok je preto nezáväzný v dôsledku jeho ničotnosti, keďže rozhodcovský súd nemal právomoc na konanie vo veci.

7. Súd sa následne zaoberal platnosťou dohody o odplate za poskytnutý úver t.j. o úroku, ktorý podľa bodu 11 VOP predstavoval 1/3 poplatku, t.j. v tomto prípade 80 Eur a zvyšok 160 eur bol administratívny poplatok. Úrok 80 Eur za dva mesiace z úveru 800 Eur predstavuje mesačne 5% a v prepočte na rok až 60% p.a. Z internetovej stránky NBS pritom súd zistil, že priemerná úroková sadzba v decembri 2010 pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou do 1 roka bola len 7,56% p.a. Dohodnutý úrok preto vyhodnotil ako za rozporný so zásadou dobrých mravov pre jeho neúmernú výšku a preto zmluva s poukazom na § 39 Občianskeho zákonníka v tejto časti je neplatná.

8. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že administratívny poplatok predstavuje 20% z úveru. Súd ho vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, keďže pri spotrebiteľskom úvere je nevyhnutné, aby poplatkami sa platilo za skutočné plnenie spotrebiteľovi a v jeho záujme. Následne súd vyhodnotil celú odplatu za úver ako neprimeranú a neplatnú a vyslovil záver o neplatnosti celej úverovej zmluvy. Výrok o neprijateľnosti zmluvnej podmienky bol odôvodnený § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka. Citovaný rozsudok bol v celom rozsahu potvrdený rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 5Co/219/2013-91 zo dňa 21.8.2014. Rozsudok tak nadobudol právoplatnosť 8.10.2014.

9. Je nepochybné, že žalobkyňa pri uzatváraní predmetnej úverovej zmluvy so žalovaným mala status spotrebiteľa a že išlo o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 Občianskeho zákonníka v znení účinnom od 1.1.2008.

10. Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

11. Podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

12. Podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

13. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 1.2.2016 proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

14. Žalobkyňa formálne preukázala splnenie všetkých zákonných predpokladov na priznanie uplatneného nároku v zmysle § 3 ods. 5 vety poslednej zákona č. 250/2007 Z.z. Má totiž postavenie spotrebiteľa a v predchádzajúcom súdnom spore úspešne uplatnila porušenie povinnosti žalovaného ako dodávateľa voči nej v zmysle právnych predpisov slúžiacich na ochranu spotrebiteľa. Žalovaný totiž upravil v úverovej zmluve a vo VOP neprijateľné zmluvné podmienky v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, či už vo forme rozhodcovskej doložky alebo vo vzťahu k administratívne poplatku. Nie je možné súhlasiť s názorom žalovaného o tom, že žalobkyňa nepreukázala vznik nejakej ujmy. Vyššie citované zákonné ustanovenie o primeranom finančnom zadosťučinení totiž nič také neupravuje a teda nepodmieňuje priznanie nároku ujmu spotrebiteľa. Súd pripomína, že citované ustanovenie v znení účinnom do 9.6.2013 bolo doplnené o porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa, ktoré bolo spôsobilé privodiť mu ujmu. Ani v zmysle tejto právnej úpravy však sa nevyžadoval vznik konkrétnej ujmy spotrebiteľa, ale stačilo ak hrozil vznik danej ujmy. V tomto prípade by to bola materiálna ujma

spočívajúca v zaplatení odplaty za úver, na ktorú dodávateľ nemal nárok v zmysle vyššie uvedených úvah súdu.

15. Súd vníma primerané finančné zadostučinenie v zmysle § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ako inštitút, ktorý má funkciu satisfakcie pre spotrebiteľa, voči ktorému sa dodávateľ zachoval nepoctivo, ale má aj sankčnú funkciu voči nečestnému dodávateľovi, aby ho odradil od pokračovania v nezákonných praktikách voči spotrebiteľom. Poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán v spore má však byť vyvážené. Súd teda má postihovať nepoctivých dodávateľov, k čomu slúžia rôzne právne inštitúty, či už spomínaný inštitút primeraného finančného zadostučinenia alebo aj vyslovenie záveru o neplatnosti zmluvných podmienok alebo celej odplaty za úver ako to bolo aj v tomto prípade. Práve z pohľadu spomínanej vyváženosti však súd nemôže neprihliadať na to, že aj žalobkyňa sa nezachovala poctivo, ak z poskytnutého úveru 800 Eur zaplatila len zanedbateľnú sumu 3 Eur. Nárok veriteľa, teda žalovaného na istinu úveru je už premlčaný, k čomu súdy musia prihliadať ex offo, čo znamená, že žalovaný sa už nedomôže svojej legitímnej pohľadávky vo výške poskytnutého úveru. Za týchto okolností súd považuje za extrémne nespravodlivé, aby poskytol právnu ochranu žalobkyni a priznal jej uplatnený nárok, keď sama ani čiastočne (suma 3 eur je zanedbateľná) nespĺnila svoju povinnosť voči žalovanému. Výkon práva žalobkyne musí byť v súlade s dobrými mravmi. V opačnom prípade súd mu nemôže poskytnúť právnu ochranu. Súd teda dospel k záveru, že aj žalobkyňa sa správala nepoctivo a napriek nie nízkemu úveru nebude musieť ho už zaplatiť. Už táto skutočnosť je pre ňu satisfakciou pre porušenie jej práv spotrebiteľky zo strany žalovaného. Záver o nedôvodnosti primeraného finančného zadostučinenia v prípade neuhradenia istiny úveru vyplýva napr. z rozsudku Krajského súdu v Prešove 14Co/91/2017 zo dňa 10.10.2013. Súd z uvedených dôvodov žalobu ako nedôvodnú zamietol.

16. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 262 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP. Súd priznal úspešnému žalovanému plnú náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadny dôvod pre výnimočnú aplikáciu § 257 CSP.

17. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Prešov písomne v 2 vyhotoveniach. V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka. Ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. Rozsah v akom sa rozhodnutie napáda môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 364 C.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 C.s.p. odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 C.s.p. odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 C.s.p. odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.